

ПРАВИЛНИК О ДЕЛЕГАТИМА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Овај Правилник прописује поступак, надлежности и критеријуме за избор, едукацију, лиценцирање, формирање листе, делегирање, праћење, рангирање и проходност делегата на утакмицама у надлежности Кошаркашког савеза Србије (у даљем тексту делегати).

1. ОПШТИ ПРИНЦИПИ

1.1. Дефиниције

Делегати су чланови КСС са правима и обавезама које проистичу из Статута и других нормативних аката КСС.

Делегати своју дужност обављају на утакмицама које су у надлежности КСС. У функционалном смислу делегати су органи Комисије за такмичење и/или Комесара такмичења и њихова је дужност да контролишу примену свих прописа предвиђених за одигравање утакмице.

Према Правилима игре, првенствена дужност делегата у току утакмице је да надгледају рад помоћних судија и помажу судијама да се утакмица мирно одвија. Поред тога, дужност делегата је да прате све што се догађа у вези са утакмицом, да би могли да пруже објективну информацију судијама, ако то они од њих затраже. По завршетку утакмице, делегати сачињавају објективан извештај за Комисију за такмичење и/или Комесара.

Дужности и обавезе делегата детаљно су разрађене у Правилнику о такмичењу КСС и Пропозицијама одређеног такмичења.

1.2. Представљање кошаркашке организације

Делегати су представници КСС на терену где се одиграва утакмица и зато треба да буду особе у које сви имају поверење - кошаркашка организација, клубови, службени представници, тренери, играчи, судије, новинари и други учесници кошаркашке игре.

У току утакмице делегати морају да пружају позитиван пример познавањем својих дужности, изгледом (физички изглед, одевање) као и својим понашањем и поступцима.

Најважнија особина делегата је да имају знање (Правила игре, Пропозиције такмичења) и искуство и да у сваком случају умеју да одреагују на правилан начин на све догађаје на терену и око њега. Делегати морају да буду јаке личности које нису пасивни посматрачи већ активни учесници догађаја. Они морају да имају способност да својим ауторитетом утичу на све учеснике утакмице, нарочито у конфликтним ситуацијама.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР ДЕЛЕГАТА

2.1. Основа за избор делегата

Дужност делегата на утакмицама у надлежности КСС могу да обављају бивши играчи, тренери, судије и кошаркашки радници, који успешно прођу поступак едукације и лиценцирања предвиђеним овим Правилником.

Активни играчи, тренери, судије и службени представници не могу да обављају дужност делегата на утакмицама у надлежности КСС.

2.2. Спортска каријера

Подаци о протеклој спортској каријери играча, тренера, судија и службених представника, утичу на избор делегата. Међутим, место на листи делегата на основу претходне спортске каријере ником није загарантовано.

Бивши играчи, тренери, судије и службени представници, имају право да поднесу молбу надлежном органу КСС за уврштавање на листу делегата лиге у којој су завршили своју активну каријеру. Да би молба била уважена неопходно је да прођу поступак едукације и лиценцирања, као и да буду испуњени остали критеријуми предвиђени овим Правилником.

2.3. Године живота

Доња старосна граница за обављане дужности делегата износи:

- 25 година за лиге млађих категорија КСС
- 30 година за све сениорске лиге, осим Друге мушке лиге Србије, Прве женске лиге Србије и Прве мушке лиге Србије
- 35 година за Другу мушку лигу Србије, Прву женску лигу Србије и Прву мушку лигу Србије

Горњ старосна граница за обављане дужности делегата износи:

- 60 година за све сениорске лиге, осим Друге мушке лиге Србије, Прве женске лиге Србије и Прве мушке лиге Србије
- 65 година за Другу мушку лигу Србије, Прву женску лигу Србије и Прву мушку лигу Србије
- За делегате ФИБА важе одредбе о горњој старосној граници које је прописала ФИБА
- За делегате FIBA, међународних и регионалних лига, важе одредбе о горњој старосној граници на тим лигама

Број делегата који имају од 60 до 65 година на једној лиги може бити највише 5.

Доња и горња старосна граница се односе на годину живота коју делегат навршава у календарској години у којој започиње одређено такмичење.

2.4. Здравствено стање делегата

Делегати треба да приликом пријаве за поступак лиценцирања и на семинар пре почетка лиге донесу уверење о здравственој способности за обављање дужности делегата. Критеријуме здравствене способности делегата треба да дефинишу стручна лица – лекари.

2.5. Заступљеност жена у спорту

Заступљеност жена у спорту до 30% је европски критеријум којем треба тежити, али који не треба да буде само формално и по сваку цену испуњен већ уз обавезно поштовање свих осталих критеријума за избор делегата.

3. ЕДУКАЦИЈА ДЕЛЕГАТА

3.1. Основна едукација делегата

Сви бивши играчи, тренери, судије и службени представници, који желе да обављају дужност делегата (делегати-почетници), морају да успешно прођу основну едукацију делегата. Програм основне едукације обухвата:

- Упознавање са организацијом КСС, Статутом и осталим нормативним актима КСС
- Разраду Правилника о такмичењу и Пропозиција најниже сениорске лиге
- Упознавање са правилима игре

На крају основне едукације делегати-почетници полажу испит за стицање звања делегата који обухвата тестове:

- Познавање Правилника о такмичењу и Пропозиција најниже сениорске лиге (дозвољено 20% грешака)
- Познавање Правила игре и Интерпретација Правила игре (дозвољено 20% грешака)

Основну едукацију делегата организују Регионални кошаркашки савези у сарадњи са Комисијом за такмичење у виду семинара. Испит за стицање звања делегата спроводи Комисија за такмичење.

3.2. Едукација пре почетак сезоне

Сваке године пред почетак сезоне спроводи се едукација делегата који се налазе на листама сениорских лига КСС. Програм едукације пред почетак сезоне обухвата:

- Информисање о променама у организацији КСС, Статути и осталим нормативним актима КСС,
- Информисање о променама система такмичења, Правилника о такмичењу и Пропозиција такмичења,
- Упознавање са променама Правила игре

На крају едукације делегати полажу тестове:

- Познавање Правилника о такмичењу и Пропозиција такмичења (дозвољено 20% грешака),

- Познавање Правила игре и Интерпретација Правила игре (дозвољено 20% грешака)

Делегати који нису присуствовали едукацији пред почетак сезоне, и/или нису изашли или нису положили тестове /познавања Правила игре и Интерпретација Правила игре, Правилника о такмичењу и Пропозиција такмичења/ не могу обављати функцију делегата обзиром да није утврђена оспособљеност и квалификованост за обављање функције делегата.

Едукацију делегата пред почетак сезоне организује Комисија за такмичење у сарадњи са комесарима лига у виду семинара. Ако сматра оправданим, Комисија за такмичење може да не организује едукацију сваке године. Тестове спроводи Комисија за такмичење у сарадњи са комесарима лига.

3.3. Допунска едукација делегата

У току такмичарске сезоне Комисија за такмичење, комесари лига и Регионални кошаркашки савези могу да организују додатну едукацију делегата у виду предавања, презентација, семинара и сл, са посебно дефинисаним темама, уколико сматрају да је то потребно.

4. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ДЕЛЕГАТА

4.1. Надлежности

За лиценцирање делегата Прве мушке лиге Србије (1.МЛС) надлежан је Комесар 1.МЛС (Директор лиге).

Комисија за такмичење КСС надлежна је за лиценцирање делегата Друге мушке лиге Србије (2.МЛС), прве мушке регионалне лиге (1,МРЛ), Друге мушке регионалне лиге (2.МРЛ), прве женске лиге Србије (1.ЖЛС), Друге женске лиге Србије (2.ЖЛС) и Прве женске регионалне лиге (1.ЖРЛ).

Регионални кошаркашки савези су надлежни за лиценцирање делегата-почетника, делегата летњих сениорских лига и лига млађих категорија.

4.2. Критеријуми за лиценцирање

Критеријуме за лиценцирање делегата 1.МЛС прописује Комесар 1.МЛС (директор лиге).

- Године старости делегата,
- Уверење о здравственој способности,
- Присуство обуци делегата пред почетак такмичарске сезоне и успешно положени тестови

Критеријуми за лиценцирање делегата у надлежности Регионалних кошаркашких савеза су следећи:

- Године старости делегата
- Уверење о здравственој способности
- Присуство основној обуци делегата и успешно положен испит
- Присуство обуци делегата пред почетак такмичарске сезоне и успешно положени тестови

Присуство едукацији и излазак на тестирање је само један од услова за лиценцирање делегата за наредну сезону и не подразумева директно уврштење на листе делегата одређеног такмичења. Делегати који не присуствују едукацији из оправданих разлога могу накнадно да прођу тестирање у термину који одреди надлежни орган.

Лиценца не може бити издата/обновљена делегатима у следећим случајевима:

- Ако је делегат кривично кажњаван или се против њега води кривични поступак
- Ако је делегат дисциплински кажњаван или се против њега води дисциплински поступак пред органима КСС
- Ако делегат није платио чланарину КСС у претходној такмичарској сезони

4.3. Поступак издавања лиценце

Издавање/обнову лиценце делегата у надлежности Комесара 1.МЛС обавља канцеларија 1.МЛС пред почетак сваке такмичарске сезоне. Лиценца важи само за наредну такмичарску сезону. Канцеларија 1.МЛС води евиденцију о лиценцираним делегатима.

Издавање/обнову лиценце делегата у надлежности Комисије за такмичење и Регионалних кошаркашких савеза обавља канцеларија КСС пред почетак сваке такмичарске сезоне, на основу спискова делегата који су стекли право на лиценцирање/обнову лиценце у наредној такмичарској сезони, које достављају Комисија за такмичење и Регионални кошаркашки савези. Лиценца важи само за наредну такмичарску сезону. Канцеларија КСС води евиденцију о лиценцираним делегатима.

Уколико на основу одлуке Комисије за такмичење није одржана едукација пред почетак сезоне, издавање/обнова лиценце обавља се на основу преосталих критеријума за лиценцирање.

Комесар 1.МЛС издаје лиценце делегата у надлежности Комесара 1.МЛС. Изглед лиценце прописује Комесар 1.МЛС. На лиценци се обавезно налази фотографија делегата.

Комисија за такмичење издаје лиценце делегата у надлежности Комисије за такмичење и Регионалних кошаркашки савеза. Изглед лиценце прописује Комисија за такмичење. На лиценци се обавезно налази фотографија делегата.

5. ФОРМИРАЊЕ ЛИСТЕ ДЕЛЕГАТА

5.1. Надлежности

За формирање листе делегата за ФИБА, међународне и регионалне лиге, надлежан је председник Комисије за такмичење. Листу делегата ФИБА, међународних и регионалних лига усваја Управни одбор КСС на предлог председника Комисије за такмичење КСС.

За формирање листе делегата 1.МЛС надлежан је Комесар 1.МЛС. Листу делегата 1.МЛС усваја Председништво Удружења клубова 1.МЛС.

Комисија за такмичење КСС је надлежна за формирање листе делегата 2.МЛС, 1.МРЛ, 2.МРЛ, 1.ЖЛС, 2.ЖЛС и 1.ЖРЛ, у сарадњи са комесарима лига. Листе делегата сениорских лига усваја Управни одбор КСС на предлог Комисије за такмичење КСС.

Регионални кошаркашки савези су надлежни за формирање листе делегата летњих сениорских лига и лига млађих категорија, у сарадњи са комесарима лига.

5.2. Поступак формирања листе делегата

На листи делегата одређеног такмичења могу бити уврштени само делегати који су остварили право да буду лиценцирани за наредну сезону.

Листу делегата одређеног такмичења надлежни орган формира применом следећих критеријума:

- Потребан број делегата на листи,
- Ранг листа делегата из претходне сезоне,
- Резултати едукације (семинара) делегата пре почетка сезоне,
- Територијална заступљеност делегата,
- Проходност делегата између лига,
- Заступљеност жена у спорту,
- Потребе контроле суђења.
- друго

5.3. Број делегата на листи

Потребан број делегата на листи зависи од броја клубова у лиги, односно од броја утакмица у колу, као што је приказано у табели.

Број клубова	Број утакмица у колу	Број делегата		
		Минималан	Оптималан	Максималан
6	3	4	4	6
8	4	5	6	8
10	5	7	8	10
12	6	8	10	12
14	7	9	12	14
16	8	10	14	16

5.4. Територијална заступљеност делегата

На листи делегата лиге која се игра на територији више Регионалних кошаркашких савеза, треба да буде задовољен принцип минималне територијалне заступљености делегата са територије свих укључених Регионалних кошаркашких савеза и то тако да из сваког Регионалног кошаркашког савеза на листи буде најмање један делегат.

5.5. Контрола суђења

Због потребе за контролом и праћењем суђења на лигама, члан Комисије за такмичење задужен за суђење има право да тражи да се на листу делегата уврсте делегати који су квалификовани за контролу и праћење суђења, до највише 50% укупне листе, уз услов обавезног испуњења свих осталих критеријума за избор делегата.

6. ДЕЛЕГИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РАДА ДЕЛЕГАТА

6.1. Надлежности

За делегирање, праћење и рангирање делегата надлежни су комесари лига. Комисија за такмичење такође прати рад делегата у току такмичарске сезоне.

6.2. Делегирање делегата

Комесари лига потпуно самостално одређују делегате за поједине утакмице своје лиге. Клубови немају право да траже изузеће делегата.

6.3. Праћење рада делегата

У току такмичења комесари лига прате и оцењују рад делегата применом следећих критеријума:

- Комуникација са комесаром лиге, клубовима и службеним лицима,
- Благовременост прихватања или отказивања делегирања,
- Неоправдан изостанак са утакмице,
- Благовременост доласка у место и дворану где се игра утакмица,
- Изглед и одевање,
- Понашање пре, за време и после утакмице,
- Поштовање кодекса понашања службених лица,
- Излагање организатора утакмице непотребним трошковима,
- Квалитет (прецизност, тачност) сачињавања обрачуна трошкова службених лица,
- Испуњавање одлука и налога комесара лиге,
- Испуњавање обавеза из Пропозиција такмичења,
- Благовременост писања и достављања делегатског извештаја,
- Уредност и квалитет (писменост, прецизност, јасноћа) писања делегатског извештаја,
- Прикривање и необјективно приказивање чињеница у делегатском извештају,
- Учињени дисциплински прекршаји у току такмичења.
- Остало

О дисциплинским прекршајима делегата у вези такмичења одлуке доносе комесари лига. Одлуке комесара су коначне, осим у случају временске забране вршења дужности, када евентуалну жалбу делегата на првостепену одлуку решава надлежни орган КСС.

7. РАНГИРАЊЕ ДЕЛЕГАТА

7.1. Рангирање делегата на крају сезоне

По завршетку такмичења комесар сваке лиге на основу праћења и оцењивања рада делегата сачињава ранг листу делегата где се делегати рангирају у три групе: ИЗНАД ПРОСЕКА, ПРОСЕК, ИСПОД ПРОСЕКА.

Делегати ранжирани у групу ИСПОД ПРОСЕКА обавезно прелазе на нижу листу.

7.2. Рангирање делегата на семинару пре почетка сезоне

На основу резултата тестирања познавања Правила игре, Правилника о такмичењу КСС и Пропозиција такмичења на семинару делегата сваке лиге пре почетка сезоне делегати се рангирају у три групе:

- ИЗНАД ПРОСЕКА (до 10% грешака),
- ПРОСЕК (до 20% грешака),
- ИСПОД ПРОСЕКА (преко 20% грешака).

Делегати рангирани у групу ИСПОД ПРОСЕКА имају право да накнадно прођу тестирање у термину који одреди надлежни орган. Уколико на другом тестирању поново покажу резултате ИСПОД ПРОСЕКА обавезно не могу бити на листама у тој сезони.

Делегати рангирани у групу ИСПОД ПРОСЕКА не могу обављати функцију делегата обзиром да није утврђена оспособљеност и квалификованост за обављање функције делегате, док накнадно не продју тестирање.

7.3. Разврставање делегата пре почетка такмичења

Након усвајања листе делегата комесар лиге пре почетка такмичења врши поделу делегата у три групе на основу показаног квалитета (ранг листе) у претходној сезони и резултата тестирања. Делегати који први пут долазе на листу по правилу се разврставају у трећу (најнижу) групу. У трећу групу разврставају се и делегати који на семинару пре почетка сезоне покажу успешан резултат тек на другом тестирању.

У зависности од броја утакмица комесар лиге одређује квоте и темпо делегирања за сваку групу и сваког делегата појединачно. Након првог дела такмичења комесар има право да изврши прераспodelу делегата по групама, уколико сматра потребним на основу показаног квалитета у првом делу такмичења.

8. ПРОХОДНОСТ ДЕЛЕГАТА ИЗМЕЂУ ЛИГА

У систему такмичења КСС проходност са ниже на вишу лигу и обрнуто представља општи принцип и примењује се на клубове, делегате и судије.

Минимални број делегата за испуњавање општег принципа о проходности одређен је на следећи начин: са ниже листе на вишу листу прелази најмање један делегат са ниже лиге, са више листе на нижу листу прелази најмање два делегата са више листе.

8. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

За тумачење овог Правилника надлежна је Комисија за такмичење КСС.

За примену овог Правилника надлежни су Комисија за такмичење КСС, комесари лига и Регионални кошаркашки савези.

Комисија за такмичење је усвојила овај Правилник на састанку одржаном 30.октобра 2013.

Правилник се примењује од сезоне 2013/2014.

**КОМИСИЈА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ КСС
БРАНКО ЛОЗАНОВ, ПРЕДСЕДНИК**